

ГУТНИК К. Ю., ХОХЛОВ Н.П., проф.

ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМНОГО ПІДХОДУ ДО АНАЛІЗУ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Ефективне функціонування будь-якого підприємства, незалежно від видів його діяльності та форм власності, в умовах ринку визначається його здатністю створювати необхідну і достатню величину доходу або прибутку. В даному аспекті аналіз прибутку займає провідне місце в системі комплексного економічного аналізу, оскільки за ним оцінюється ступінь досягнення кінцевої мети діяльності підприємства та його ефективність, а дослідження цієї проблеми є дуже актуальним на сьогоднішній день. З аналізу сучасних методик виходить, що для всебічної оцінки ефективності виробництва та її поглибленого аналізу необхідно широко використовувати традиційні показники рентабельності.

Важливість показників рентабельності для оцінки та аналізу економічної ефективності виробництва вимагає їх спеціального розгляду.

Крім того, система показників оцінки ефективності діяльності підприємства повинна включати наступні етапи:

1. Аналіз платоспроможності;
2. Аналіз фінансової стійкості;
3. Аналіз дебіторської та кредиторської заборгованості;

Суть показника економічної ефективності розкривається через співвідношення між ресурсами та результатами виробництва, за якого отримують вартісні показники ефективності виробництва.

Існує три варіанти такого співвідношення:

- 1) ресурси і результати виражені у вартісній формі;
- 2) ресурси виражені у вартісній, а результати — у натуральній формах;
- 3) ресурси виражені у натуральній, а результати — у вартісній формах.

Ми вважаємо обґрунтованою точку зору науковців, які зазначають, що не можна абсолютизувати ні один з показників, які використовують для визначення ефективності. Кожний з них має певне смислове навантаження, тому може бути використаний за відповідним цільовим призначенням. Так валова продукція характеризує ефективність з позиції створення споживної вартості, валовий дохід – оцінює ефективність в аспекті єдності двох сторін процесу виробництва споживання та накопичення, прибуток - ефективність виробництва з погляду інтересів господарств, як виробника споживної вартості.

Доповненням до даної системи показників у комплексній оцінці ефективності операційної діяльності підприємств є матричний аналіз, що базується на обчисленні та оцінці системи показників.

Поряд з цим запропонована система оцінки ефективності базується на простоті й зрозумілості показників. Подібного роду розрахунки доцільно

розробляти та впроваджувати в практику аналітичної роботи на підприємствах, що дозволить управляти ефективністю та раціональністю різних напрямків діяльності.